

Norges kornkammer er hardt presset

Ingen andre fylker har mer kornareal enn Akershus. Nær 80 prosent av arealet i drift brukes til kornproduksjon. Stor befolkningsvekst gir økt press på arealene.

- Disse jordbruksarealene er spesielt verdifulle for nasjonal matsikkerhet, sier landbruksdirektør i Oslo og Akershus, Morten Ingvaldsen. Befolkningsveksten i Oslo og Akershus gir økt behov for boliger, infrastruktur som veg og bane, og arealer til næringsutvikling.

En oppdatert arealressursoversikt for Oslo og Akershus presentert i NIBIOs fylkesvise Arealbarometer viser at jordbruksarealet i Oslo utgjør om lag 9 800 dekar jordbruksareal. Det tilsvarer 2 prosent av landarealet i fylket. Jordbruksarealet i Akershus utgjør nær 812 400 dekar. Dette er 18 prosent av landarealet i fylket, og tilsvarer nesten to ganger totalarealet av Oslo kommune.

Mest kornareal i landet

Norge har 11 282 000 dekar jordbruksareal. Drøyt sju prosent av dette er i Akershus, mens 0,1 prosent er i Oslo.

- Akershus alene har 20 prosent av landets kornareal. Ingen andre fylker har mer, forteller Ingvaldsen. Det meste av kornområdene har et klima som gjør at dem godt egnet til produksjon av matkorn.

Leder for avdeling Landbrukskart i NIBIO, Jostein Frydenlund, forklarer:

- Det aller meste av jordbruksarealet i Oslo og Akershus er det som kalles fulldyrka jord. Fulldyrka jord er arealer som er dyrka til vanlig pløyedybde, og som kan brukes til åkervekster og eng, og som kan fornyes ved pløying, forteller Frydenlund. Når klimaet i tillegg ligger til rette for det, gir dette svært gunstige vilkår for kornproduksjon i denne regionen.

Jostein Frydenlund har ansvaret for oppdatering og utvikling av NIBIOs Arealbarometer som viser ressursgrunnlaget i fylket, og hvordan ressursene brukes. For første gang er også nedbygd jordbruksareal med i Arealbarometeret.

Jordvern i planarbeidet

I Oslo og Akershus er det et stort press på arealene. Ferske tall fra SSB og NIBIO viser at i perioden fra 2004 til 2015 er det i Akershus bygd ned 6 900 dekar jordbruksareal. Av dette sto boligbebyggelse, veg og bane for om lag 40 prosent.

- Fylkesmannen har en svært viktig oppgave i å medvirke til at jordvernet ivaretas i kommunale og regionale planer, i tråd med Stortingets behandling av nasjonal jordvernstrategi, sier Ingvaldsen.

-Kommunene er ofte for små for å finne egnede arealer til utbygging uten at det går på bekostning av dyrkede og dyrkbare arealer, fortsetter han.

- Regjeringen har derfor initiert en regional plan for areal og transport som omfatter både Oslo og Akershus. Planen legger til rette for en utvikling som begrenser lokalt transportbehov og som reduserer behovet for nedbygging av jord. Det innebærer eksempelvis at det planlegges for

PRESSEMELDING FRA NIBIO, JUNI 2017: Arealbarometer for Oslo og Akershus

boligbygging og fortetting ved noen eksisterende trafikale knutepunkter i stedet for at hver kommune legger planer uavhengig av hverandre.

-Jeg har forventninger til at oppfølging av denne planen bidrar til at tap av verdifulle jordbruksarealer kan reduseres betydelig, sier landbruksdirektøren.

Bakgrunn og kildemateriale for Arealbarometeret

Informasjon om ressursgrunnlaget er hentet fra arealressurskartet AR5, til NIBIO.

Avdelingsleder for Landbrukskart, Jostein Frydenlund, har ansvaret for utvikling, oppdatering og formidling av NIBIOs Arealbarometer.

-Kart er ferskvare og det er viktig at det holdes oppdatert etter hvert som det skjer endringer. Vi står overfor økende utfordringer knyttet til matproduksjon, klima og energi. Informasjonsbehovet for planlegging og beredskap innenfor disse områdene vil være økende.

- Både planleggere og politikere trenger kunnskap om arealenes kvaliteter og verdi for samfunnet, sier Frydenlund.

Arealbarometer for samtlige av landets fylker er nå oppdatert og blir løpende klargjort for publisering fra NIBIO. Kartene er tilgjengelige via internett og viser hvilke arealer som kan brukes til landbruksproduksjon. Det utarbeides også kommunevise Arealbarometer.

Mer informasjon om Arealbarometeret og kontaktpersoner

Arealbarometer kan du laste ned her:

<http://www.skogoglandskap.no/temaer/arealbarometer>

Informasjon om arealressursene er hentet fra Arealressurskartet AR5. Mer informasjon finner du her:

www.skogoglandskap.no/temaer/arealbarometer

Detaljerte arealressurskart kan du se her: kilden.nibio.no/

Detaljerte arealressurskart på den enkelte landbrukseiendom finner du her: gardskart.nibio.no/

Arealbarometeret er lagt ved som et pdf-dokument. Figurer, tekst og bilder kan benyttes fritt. Ta kontakt med NIBIO hvis dere ønsker å få tilsendt infografikk. Fylkesmannens landbruksavdeling kan svare på spørsmål om lokale forhold.

Kontaktperson ved NIBIO

Jostein Frydenlund

Leder for avdeling Landbrukskart, divisjon Kart og statistikk ved NIBIO

Telefon: 452 88 714

E-post: jostein.frydenlund@nibio.no

Kontaktperson ved Fylkesmannens landbruksavdeling i Oslo og Akershus

Morten Ingvaldsen

Landbruksdirektør i Oslo og Akershus

Telefon: 22 00 36 97

Mobil: 93 06 48 71

E-post: fmoamin@fylkesmannen.no